

Łomża, dnia 13.03.2020

DOA.01.6.2020

Sz. Pani
Alicja Konopka
Przewodnicząca
Rady Miejskiej Łomży

Wniosek

Na podstawie art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie z realizacji zadań pomocy społecznej za 2019 rok celem przyjęcia sprawozdania przez Radę na najbliższej sesji Rady Miejskiej Łomży.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Stypułkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY
za 2019 rok**

Łomża 10 marca 2020 r.

Spis treści

Łomża luty 2020 r. Spis treści	1
Spis treści	2
I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży	3
1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej	3
1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	4
II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	5
2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5
2.2 Domy Pomocy Społecznej	6
2.3 Klub Seniora	6
2.4 Dzienny Dom Senior + ...	7
2.5 Rodziny zastępcze	9
2.6 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	10
2.7 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.	10
2.8 Pozostała działalność w zakresie pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego	11
2.8.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”	11
2.8.2 Projekt „Centrum Integracji Społecznej szansą na lepsze jutro osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”	12
2.8.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”	13
III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych	14
IV. Pomoc środowiskowa	15
4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej	15
4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych	17
V. Świadczenia pieniężne	17
5.1 Zasiłki celowe	17
5.2 Pomoc finansowa na zakup leków	18
5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	18
5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	19
5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.	19
5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	19
VI. Świadczenia niepieniężne	19
6.1 Udzielanie schronienia	19
6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania	20
6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	21
6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych	21
6.5 Zapewnienie posiłku	22
6.6 Mieszkania chronione	24
6.7 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	24
6.8 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej	25
VII. Prace społecznie użyteczne	27
VIII. Pomoc cudzoziemcom	27
IX. Pomoc dla repatrianta, Karta Polaka	28
9.1 Pomoc dla repatrianta	28
9.2 Karta Polaka	28
X. Wolontariat	29
XI. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	29
Wnioski końcowe	31

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art.2.1)¹. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem (art.3.1)²

I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej –stan na 31 grudnia 2019 r.

- Dyrektor – 1 osoba,
- Z-ca Dyrektora – 1 osoba,
- Dział Księgowo-Finansowy – 6 osób,
- Dział Organizacyjno-Administracyjny – 7 osób,
- Dział Pracy Środowiskowej – 31 osoby,
- Dział Świadczeń Środowiskowych – 5 osób,
- Dział Usług Opiekuńczych – 75 w tym 73 opiekunki,
- Samodzielne stanowisko pracy: koordynator ds. komputeryzacji - 1 osoba,
- Radca prawny – 1 osoba.1.2 Klub Seniora – 4 osoby,
- **Dzienny Dom Senior+ 6 osób,**
- **Noclegownia dla bezdomnych- 5 osób,**
- **Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 4 osoby.**

1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej należące do kompetencji gminy i powiatu.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń; praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,

---

1 Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2019 r. poz. 1507

2 Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2019 r. poz. 1507

- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /BZiRON/ znajdujący się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizuje zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: „Aktywny samorząd” i „Program wyrównywania różnic między regionami” .

1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

W 2019 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w następujących szkoleniach w zakresie doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

1. „ABC pracownika socjalnego w zakresie zmieniającego się prawa” - 5 osób
2. Omówienie problemów wynikających z realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz wspieraniu rodziny w systemie pieczy zastępczej w dniu 22.02.2019r - 5 osób.
3. „Profilaktyka chorób psychicznych II Międzynarodowa Konferencja Naukowa - 8 osób.
4. „Moja praca z dzieckiem uwikłanym w przemoc domową-wdrożenie NK przez osoby uprawnione”-16 osób.
5. „Kontrakt socjalny w pomocy społecznej” - 2 osoby.
6. „Zmiany w systemie CAS oraz przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej” - 2 osoby.
7. „Szkolenie dotyczące zamówień publicznych w ramach projektu EFS” – 3 osoby.
8. „Warsztaty z zakresu pracy z osobą niepełnosprawną niesamodzielną” - 2 osoby
9. „Ocena wiarygodności klienta pomocy społecznej” - 2 osoby.
10. „NVC jako narzędzie komunikacji i rozwoju postaw dialogicznych, które wspierają rozwój osób i wspólnot / rodzina/ i zapobiegają przemocy” - 3 osoby.
11. Konferencja pt. „ Skuteczne strategie w leczeniu uzależnień” - 2 osoby.
12. „Efektywna komunikacja i skuteczne wywieranie wpływu nakierowane na współpracę w kontekście realizacji procedur Niebieskiej Karty” - 29 osób.
13. Konferencja naukowa „Stare i nowe formy wsparcia społecznego i pracy socjalnej w społeczeństwie sieci- perspektywa międzypokoleniowa” - 18 osób.
14. Konferencja naukowo-wdrożeniowa „Rodzina wolna od przemocy” - 11 osób.

15. Konferencja „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy – Razem przeciwko przemocy wobec osób zależnych” - 11 osób.

16. „Praca nad motywacją osób uzależnionych z wykorzystaniem elementów Dialogu Motywującego. Interdyscyplinarne działania profesjonalistów w obliczu podejrzenia lub wykrycia przemocy seksualnej wobec dziecka” - 3 osoby.

II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Centrum Wspierania Rodziny. W ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane było Centrum Wspierania Rodziny /CWR/, które umożliwiło zapewnienie członkom 71 rodzin /212 osób/ uzyskanie natychmiastowej i kompleksowej pomocy, oraz podniesienie ich kompetencji społecznych. Przeprowadzono w ramach CWR szkolenia dla pracowników socjalnych z elementami warsztatów na temat „Praca z dzieckiem uwikłanym w przemoc domową – wdrożenie procedury Niebieskie Karty przez osoby uprawnione ze szczególnym uwzględnieniem pracowników oświaty”, „Efektywna komunikacja i skuteczne wywieranie wpływu nakierowane na współpracę w kontekście realizacji procedur NK” oraz „Praca nad motywacją osób uzależnionych z wykorzystaniem elementów Dialogu Motywującego. Interdyscyplinarne działania profesjonalistów w obliczu podejrzenia wykrycia przemocy seksualnej wobec dziecka”.

W ramach CWR wykonane zostały materiały informacyjne-ulotki informujące o CWR i Lokalnym Zespole Interdyscyplinarnym /LZI/, które zostały wykorzystane do przekazywania informacji o terminach spotkań, zakupiono długopisy, zakreślacze i kubki dedykowane osobom prowadzącym procedurę i osobom realizującym procedurę NK. Materiały zostały przekazane podczas prowadzonych przez pedagogów, pracowników OIK i KMP działań profilaktycznych i spotkań indywidualnych w MOPS, oraz przez pracowników MOPS w czasie wizyt w środowisku. Zakupiono literaturę fachową, z której korzystają pracownicy MOPS i uczestnicy prowadzonych postępowań, oraz artykuły spożywcze przeznaczone dla uczestników postępowań w procedurze NK - prowadzonych spotkań indywidualnych z psychologiem i radcą prawnym, posiedzeń grup roboczych i LZI.

W roku 2019 przeprowadzono 144 indywidualne konsultacje psychologa w MOPS, 25 spotkań z radcą prawnym, prowadzono działania w ramach pracy socjalnej i procedury Niebieskie Karty /NK/ w celu zminimalizowania negatywnych skutków zjawiska przemocy

oraz korygowania strat spowodowanych nieprawidłowym pełnieniem ról rodzicielskich. Z pomocy Centrum Wspierania Rodziny skorzystało 71 rodzin będących w procedurze NK i dotkniętych problemem przemocy, oraz 30 pracowników socjalnych. Wydatkowana kwota na zadanie 43 499,04 zł.

2.2 Domy Pomocy Społecznej

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. z terenu m. Łomża **70 osób** przebywało w różnych Domach Pomocy Społecznej /DPS/ oraz 30 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” oraz w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”) gdzie tutejszy Ośrodek dokonywał dopłat za pobyt 9 osób.

Wydatkowano kwotę **2 512 565,11 zł.** w tym 288.285 zł. to dopłaty do pobytu w rodzinnych domach pomocy w Łomży.

W Domu Pomocy Społecznej przy ul. Polowej 39 w Łomży przebywa 7 osób z miasta Łomża, za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski.

Obecnie obserwuje się bardzo silną tendencję wzrostową zapotrzebowania na miejsca w placówkach zapewniających całodobową opiekę. Ma to związek ze starzeniem się społeczeństwa, przedłużającą się średnią życia i występującymi chorobami wieku starczego. Reagując na te potrzeby Prezydent Miasta zawarł już w 2017 r. z Łomżyńskim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Chorym z Chorobą Alzheimera „Paradiso” w Łomży umowy na prowadzenie Rodzinnego Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 w Łomży na 24 miejsca oraz z p. Agnieszką Kielczewską umowę na prowadzenie Domu Rodzinnego „Pod Dobrym Aniołem” ul. Piaski 27a na 8 miejsc. Z pobytu w tych placówkach skorzystało w 2019 r. 19 osób skierowanych przez MOPS.

W chwili obecnej zostało skierowanych do dps i oczekuje na miejsce 6 osób (3 do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych, 2 dla osób w podeszłym wieku oraz 1 osoba dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie).

2.3 Klub Seniora

Klub Seniora /KS/ jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. W ramach oferty stalej w Klubie prowadzone są spotkania biesiadne, które odbywają się w każdą środę o godzinie 14:00, na które co tydzień przybywa około 100 osób. W czwartki prowadzone są warsztaty kulinarne czyli spotkania na wspólne gotowanie, na które przychodzi średnio 20-25

uczestników. We współpracy z fundacją "Czas Lokalny" prowadzona jest gimnastyka /wtorki i czwartki/, która przyciąga coraz większą grupę zainteresowanych seniorów /średnio 40 osób/.

W ciągu roku zawiązały się kółka graczy – gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż – te spotkania odbywają się każdego dnia wg indywidualnych potrzeb uczestników. W ramach działalności Klubu organizowane były spotkania okolicznościowe m.in. Dzień babci i dziadka, karnawałowy bal przebierańców, walentynki, dzień kobiet, dzień matki i ojca, święto niepodległości, andrzejki, mikołajki. Zorganizowane zostały także uroczyste spotkania Wielkanocne i Wigilijne, na które zaproszeni zostali przedstawiciele władz oraz kościoła, każde ze spotkań liczyło ponad 120 osób. W ciągu roku odbyły się również spotkania edukacyjne- z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, kosmetyczką. Zespół Maryna działający w Klubie Seniora brał udział w wielu występach i konkursach, m.in. Przegląd Kultury Kurpiowskiej w Zbójnej, Senioriada Łomżyńska, Wigilia dla Samotnych i innych.

W roku 2019 zorganizowano wiele wyjazdów mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację seniorów-w miesiącu maju Seniorzy wyjechali na wycieczkę dwudniową do Lichenia, w miesiącu lipcu na wycieczkę jednodniową do „Ziołowego Zakątka” w Korycinach. W lipcu i wrześniu grupa Seniorów wyjechała na grilla do kompleksu „Olszynka”, a w sierpniu i październiku na grzybobranie do Śniadowa i Dobrego Lasu .

W sierpniu Seniorzy wzięli udział w Ogólnopolskiej Paradzie Seniorów w Warszawie, organizowanej przez Fundację Zaczyn.

W Klubie Seniora zatrudnionych było 4 osoby. Na realizację zadania wydano 231 417,77 zł.

2.4 Dzienny Dom Senior +

Dzienny Dom Senior + /DDS/ rozpoczął swoją działalność od 13 lutego 2017 r. Placówka działa 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu. W 2019 r. w Dziennym Domu „Senior +” w Łomży decyzję administracyjną na każdy miesiąc kalendarzowy posiadało 60 Seniorów. W okresie od stycznia do końca grudnia 2019 r. z usług Dziennego Domu „Senior +” w Łomży skorzystało 70 osób. Seniorzy codziennie otrzymywali 1 ciepły posiłek, który był przygotowany i dostarczony przez z firmę cateringową. Zajęcia odbywały się wg ustalonego harmonogramu, tj.:

- poranna gimnastyka, kącik prasowy, zajęcia komputerowe -codziennie,
- zajęcia kulinarne - 3 x w tygodniu,

- warsztaty muzyczne, relaksacja przy muzyce, kącik krawiecki -2 x w tygodniu,
- godzina z humorem, kawiarenka Ewy, kółko podróżnika, kącik filmowy -1 x w tygodniu,
- profilaktyka zdrowotna/ ćwiczenie pamięci, biblioterapia – 1 x w tygodniu
- kącik społeczno – historyczny, tworzenie gazetki „Aktywny Senior”- 1 x w tygodniu,
- ludoterapia (terapia poprzez grę/gry planszowe i zabawę, szachy, brydż) – codziennie,
- warsztaty plastyczne – 2 x w tygodniu,
- warsztaty teatralne, spotkanie z poezją - 1 x w tygodniu, wyjścia do kina,
- karaoke i zajęcia taneczne (zumba, tańce ludowe) - raz w tygodniu.

Ponadto w 2019 r. odbyły się następujące uroczystości/spotkania:

- Koncert Łomżyńskiej Filharmonii Kameralnej – 1 x w miesiącu,
- Obchody wspólnych urodzin Seniorów – 1 x na kwartał,
- Wydanie Gazetki „Aktywny Senior” – 1 x na kwartał,
- W ramach działalności DDS+ organizowane były obchody Świąt kościelnych i państwowych oraz różnych uroczystości i imprez okolicznościowych – występy, przedstawienia słowno-muzyczne z udziałem zaproszonych przedstawicieli władz miasta oraz kościoła,
- Konferencje, szkolenia, wykłady dedykowane dla Seniorów (dietetyk, psycholog, funkcjonariusz policji, straż pożarna, prawnik, porady konsumenckie),
- Przedstawienia teatralne dla mieszkańców Łomży,
- Dwudniowa Pielgrzymka do Sanktuarium Maryjnego w Licheniu,
- Współpraca ze studentami i udział w Nestoraliach zorganizowanych przez PWSliP w Łomży,
- Wycieczka na Wigry (zwiedzanie Klasztoru Kamedułów, rejs statkiem szlakiem Jana Pawła II),
- Udział Seniorów z DDS+ w VI Ogólnopolskiej Paradzie Seniorów „Dojrzały Wspaniały” w Warszawie oraz udział w towarzyszącym Pikniku Pokoleń,
- Występy Seniorów podczas łomżyńskiej Senioriady,
- Udział Seniorów z DDS+ w IV Spotkaniu Seniorów, zorganizowanym w ramach Międzynarodowego Dnia Osób Starszych oraz czwartej rocznicy działalności Dziennych Domów i Klubów „Senior+” przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

- Piknik w Morgownikach (grzybobranie/ grill/ ognisko/ tańce/.

Na 31.12.2019 r. w DDS+ było zatrudnionych 6 osób na 5,5 etatu.

Wydatkowana kwota na zadanie 518 483,43 zł.

2.5 Rodziny zastępcze

Rodzinna piecza zastępcza jest formą sprawowania opieki nad dzieckiem całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, lub dzieckiem niedostosowanym społecznie. Centrum Pieczy Zastępczej /CPZ/ w Łomży realizuje zadania określone w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r./ Dz. U.2016.575/. W CPZ zatrudnionych jest 5 asystentów rodziny, którzy w 2019 r. wspólnie z pracownikami socjalnymi MOPS obejmowali wsparciem 63 rodziny. Pracownicy socjalni współpracują z asystentami rodziny w celu wsparcia dzieci i rodzin w ich środowisku zamieszkania. Pracownicy CPZ współpracują ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, organizacjami społecznymi, instytucjami oświatowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjno-prawną świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej - osoby pełnoletnie opuszczające rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie.

Wg stanu na 31.12.2019 r. w Łomży funkcjonowało 42 rodziny zastępcze, w których przebywało 71 dzieci, z tego 35 dzieci w rodzinach spokrewnionych, 14 dzieci w rodzinach niezawodowych (z tego 3 pochodzące z Łomży) i 22 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 6 z Łomży). Kwota wydatkowanych środków dla rodzin zastępczych wyniosła 1 726 334,74 zł.

Wyplacono świadczenia na:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 11 pełnoletnich usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych z m. Łomża – 54 343,15 zł
- pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych – 733 562,65 zł.
- pomoc na zagospodarowanie dla 5 wychowanków rodzin zastępczych – 22.553 zł.
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 1 wychowanka rodziny zastępczej – 6 308 zł.
- na wynagrodzenie dla 6 zawodowych rodzin zastępczych – 234 734,26 zł.

- na zakup usług od innych jednostek samorządu terytorialnego dla 26 dzieci pochodzących z Łomży – 346 974,17 zł.

- na dodatek wychowawczy 500+, który jest przyznawany dla rodzin zastępczych na dzieci w nich przebywające /odpowiednik świadczenia wychowawczego 500+ . W 2019 r. wypłacono łącznie 672 świadczenia na 62 dzieci– 324 804,85 zł.

2.6 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Osoby korzystające z tej pomocy to pochodzący z Łomży pełnoletni wychowankowie placówki opiekuńczo-wychowawczej, którzy usamodzielni się i kontynuują naukę. W przypadku osiągnięcia pełnoletniości, wychowankowie opuszczający placówkę opiekuńczo-wychowawczą sami zgłaszają się do MOPS po pomoc finansową na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Wydatkowano kwotę 319 473,49 zł.

Dla dzieci z placówki opiekuńczo-wychowawczej od 1 lipca 2019 r. przyznawany był dodatek w wys. 500 zł. na dziecko. Wydatkowano kwotę 41 746,55 zł. na 20 dzieci /87 świadczeń/.

W 2019 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów przebywało 8 dzieci z Łomży. Łączny koszt z tytułu opłat za pobyt dzieci z Łomży wyniósł 263 950,94 zł.

W 2019 r. w ramach rządowego programu „Dobry Start” /tzw. 300+/ skorzystało łącznie 13 osób /60 świadczeń/ na kwotę 18.000 zł. w tym:

- 45 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 13 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2 osoby usamodzielnione kontynuujące naukę.

2.7 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Pracownicy socjalni i pozostali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej informują o prawach i uprawnieniach w zależności od stanowiska jakie zajmują i z zakresu informacji jakiej oczekuje klient. Informacje są udzielane podczas bezpośrednich kontaktów z klientami, podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania, jak również w siedzibie Ośrodka, telefonicznie, a także poprzez dystrybucję ogłoszeń i ulotek. Osoby potrzebujące wsparcia kierowane są także do innych instytucji mogących mieć wpływ na poprawę lub rozwiązanie ich sytuacji problemowej w tym o możliwości korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na terenie Łomży zostały utworzone 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego: w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Dworna 23 B, w budynku przy ul. Nowej 2 lok. 418, w budynku Szkoły Podstawowej nr 1, przy ul. Reymonta. Realizatorem zadania jest Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz z zabezpieczenia społecznego. Osoba uprawniona przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Dodatkowo informacje o formach i zakresie pomocy udzielanej w ośrodku pomocy zamieszczane są na tablicach informacyjnych oraz stronie internetowej www.mopslomza.pl.

2.8 Pozostała działalność w zakresie pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego

2.8.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”

Projekt realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VII Poprawa Spójności Społecznej działanie 7.1 Rozwój działań aktywnej integracji - programy na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Cel główny projektu to podniesienie poziomu integracji 80 osób (56 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, zamieszkałych na terenie miasta Łomża i korzystających z pomocy społecznej, poprzez umożliwienie dostępu do kompleksowego, indywidualnego wsparcia, mającego na celu aktywizację społeczną, zdrowotną i zawodową w okresie od stycznia 2019 roku do grudnia 2020 roku.

Wartość projektu 1.506 000 zł. dofinansowanie 1.280 100 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zostały zrealizowane dla 40 uczestników zadania aktywnej integracji: Warsztaty rozwoju osobistego, Indywidualny coaching, Trening umiejętności społecznych, Terapia psychospołeczna, Warsztaty kompetencji pedagogiczno wychowawczych.

Zrealizowane zadania aktywizacji zawodowej: Warsztaty komputerowe, Warsztaty z doradcą zawodowym, kursy zawodowe - po 150 godzin z przerwą kawową i posiłkiem: **a/** kurs pomoc kuchenna dla 12 osób, **b/** kurs operator koparko ładowarki dla 4 osób, **c/** kurs magazynier

z obsługą wózka jezdniowego dla 10 osób, d/ kurs sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej dla 14 osób. Wyplacono stypendium szkoleniowe dla 40 uczestników. Zrealizowano staże zawodowe dla 13 osób od czerwca do grudnia 2019 r. oraz dla 7 osób od września do grudnia 2019 r./będą kontynuowane do lutego 2020 r./.

Dla 20 uczestników zrealizowane zostały Warsztaty rozwoju osobistego i Trening umiejętności społecznych część II.

W projekcie realizowana była opieka nad osobami zależnymi-oplacono pobyt w przedszkolach i żłobkach dla dzieci uczestników, wydawano bilety na dojazdy oraz wyplacono zasiłki celowe dla uczestników od lutego do grudnia po 256,70 zł. m-nie. Podczas zajęć szkoleniowych zapewniono przerwę kawową, w czasie kursów zawodowych była zapewniona przerwa kawowa i obiad. Pracownicy socjalni wytyczali Indywidualną ścieżkę Reintegracji i zawierali kontrakty z uczestnikami projektu. W okresie od lutego do grudnia 2019 r. pracę socjalną dla uczestników prowadziło ośmiu pracowników projektu.

2.8.2 Projekt „Centrum Integracji Społecznej szansą na lepsze jutro osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”

Centrum Integracji Społecznej /CIS/ w Łomży powołane zostało na mocy Uchwały nr 324/XXXVIII/17 Rady Miejskiej w Łomży z dnia 1 czerwca 2017 r. Przedmiotem działania Centrum jest realizacja zadań Miasta Łomża w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. CIS może prowadzić działalność wytwórczą, usługową i handlową zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym. Projekt „Centrum Integracji Społecznej szansą na lepsze jutro osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”, był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 w partnerstwie: Miasto Łomża - Lider Projektu, MOPS – Realizator, Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych (FFIR) w Białymstoku – Partner Projektu. Realizacja projektu od 01.03.2017 r. do 31.03.2019. Celem projektu było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej 58 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W okresie od stycznia do marca 2019 r. dla uczestników CIS /druga grupa/ zakupione zostały bilety na dojazdy na zajęcia, oplacono składki zdrowotne dla 23 uczestników, w styczniu i lutym wydano 815 obiadów. Każdy z uczestników korzystał ze wsparcia specjalistów, warsztatów szkoleniowo-doradczych, w szkoleniach zawodowych: kucharz, krawiec. Wszyscy uczestnicy objęci byli ubezpieczeniem od NNW /ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków/. Zgodnie z założeniami z dnia 28.02.2019 r. udział

w projekcie zakończyło 23 osoby. W projekcie pracowało trzech pracowników socjalnych MOPS, każdy z nich wspierał po ośmiu uczestników CIS.

Kontynuacja CIS pod nazwą "Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego", umowy na realizację projektu zostały podpisane w maju 2019 r. realizowany jest przez Łomżę z powiatami hajnowskim, kolneńskim, łomżyńskim, siemiatyckim, wysokomazowieckim, zambrowskim oraz Gminą Boćki i Fundacją Forum Inicjatyw Rozwojowych. Jego celem jest zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Rekrutacja 58 osób /40 uczestników CIS oraz 18 uczestników projektu/ na miasto Łomża została przeprowadzona przez 4 pracowników socjalnych MOPS w okresie od sierpnia do października 2019 r. Od miesiąca sierpnia do grudnia 2019 r. zrealizowano 116 godzin indywidualnych spotkań w celu przeprowadzenia diagnozy i wsparcia doradcy zawodowego, psychologa dla 58 uczestników. Podpisane zostały Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego /IPZS/ przez 40 uczestników. Od stycznia 2020 r. osoby realizujące IPZS zgłoszone zostały do ubezpieczenia zdrowotnego. Wszyscy uczestnicy zostali objęci od 18.10.2019 r. ubezpieczeniem od NNW /ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków/.

2.8.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VII Poprawa Spójności Społecznej, Działanie 7.2 Rozwój usług społecznych, Poddziałanie 7.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży, beneficjent Miasto Łomża.

Wartość projektu 1 710 000 zł. dofinansowanie 1 453 500 zł.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkałych w mieście Łomża oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (45 kobiet i 15 mężczyzn) w okresie od maja 2019 r. do kwietnia 2021 r. Grupa docelowa to 60 osób (rekrutacja 30 uczestników w maju 2019 r. i 30 uczestników w kwietniu 2020 r.).

Oferta projektu obejmuje:

1. usługi opiekuńcze świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania,
2. usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej,
3. indywidualna ścieżka wsparcia i doradztwo socjalne,
4. rehabilitację w domu uczestnika,
5. teleopiekia dla 20 osób - system, który pozwala na wezwanie pomocy lub przekazanie wiadomości opiekunowi o zagrożeniu stanu zdrowia uczestnika,
6. wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego w Dziennym Domu Senior+ dla uczestników projektu bezpłatnie (po zakończeniu projektu również dla mieszkańców Łomży),
7. spotkania edukacyjno-informacyjne dla 20 uczestników projektu dotyczące m.in. bezpieczeństwa w domu, farmakologii, diety,
8. warsztaty dla opiekunek, asystentów i pracowników socjalnych w celu podniesienia jakości wykonywanego wsparcia.

W 2019 r. z usług opiekuńczych skorzystało 37 osób, z usług asystenta osobistego osób niepełnosprawnych skorzystało 19 osób

III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych

Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach współpracy zgodnie z ustawą z dn. 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm) w 2019 r. zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 171 nowe procedury (w tym: 153 wszczęte przez funkcjonariuszy KMP, 15- przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 3- przez przedstawicieli oświaty, 0- przez służbę zdrowia, 0- przez przedstawicieli MKRPA).

Jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest **Lokalny Zespół Interdyscyplinarny /LZI/** działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 3 miesiące, w 2019 r. miało miejsce 10 spotkań. By zwiększyć skuteczność oferowanej pomocy zarówno osobom doświadczającym przemocy jak i stosującym przemoc przedstawiciele LZI powołali 98 grupy robocze, pracujące z indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie, w 2019 r. odbyło

się 343 posiedzenia grup roboczych. W ich skład wchodziłi specjaliści, mający bezpośredni kontakt z rodziną, w zależności od potrzeb: pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi KMP, pedagodzy, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni i psychologzy Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 181 procedur Niebieskie Karty (w tym: 32 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie oraz 149 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań).

IV. Pomoc środowiskowa

4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej dla osób potrzebujących wsparcia. Podstawą przyznawania świadczeń pieniężnych jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 528 zł. oraz wystąpienie przynajmniej jednej z okoliczności, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Udzielenie świadczeń niepieniężnych nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, a jedynie od wystąpienia okoliczności faktycznie uzasadniających przyznanie danej pomocy. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

W 2019 roku z pomocy MOPS w Łomży skorzystało 1751 osób – 1292 rodziny /2671 osób w rodzinie/.

Powodem korzystania z pomocy społecznej było wystąpienie równocześnie kilku przesłanek:

- ubóstwo – 931 rodzin,
- bezrobocie – 494 rodzin,
- bezdomność- 18 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 64 rodziny, w tym 32 rodziny wielodzietne,
- niepełnosprawność – 585 rodzin,
- długotrwała choroba - 351 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 181 w tym: rodziny niepełne -85, rodziny wielodzietne – 74,

- alkoholizm – 53 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 9 osób,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą – 4 rodziny,
- sytuacja kryzysowa – 23 rodziny,
- przemoc w rodzinie – 169 rodzin.

Zasoby mieszkaniowe osób korzystających z pomocy:

- Łomżyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 208 rodzin,
- Spółdzielnia Perspektywa – 137 rodzin,
- MPGKiM – 316 rodzin,
- Domki jednorodzinne – 215 rodzin,
- Stacje – 312 rodzin,
- Inne – 104 rodziny.

Okres korzystania z pomocy:

- do 1 roku – 302 rodziny,
- do 2 lat – 125 rodzin,
- do 3 lat – 107 rodzin,
- do 4 lat – 113 rodzin,
- od 5 lat i więcej 645 rodzin.

Wykształcenie osób korzystających z pomocy:

- szkoła specjalna – 27
- podstawowe – 494
- zawodowe – 310
- gimnazjalne – 45
- średnie – 296
- wyższe – 120

Analizując powyższe przesłanki to w większości ubóstwo było przyczyną korzystania z pomocy społecznej a bezrobocie wpłynęło na szerzenie się ubóstwa. Najbardziej narażone na długotrwałe ubóstwo były rodziny z długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością oraz uzależnieniem.

Z analizy dokumentów wynika, że dla 429 rodzin, zasiłki z pomocy społecznej stanowiły główne źródło utrzymania. Dla 158 rodzin źródłem utrzymania była renta lub emerytura,

świadczenia rodzinne 274 rodzin, wynagrodzenie za pracę 259 rodzin, dodatek mieszkaniowy 85 rodzin, alimenty 82 rodzin, zasiłek z PUP 5 rodzin.

4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny (art.6 pkt.6)³

W 2019 r. roku pracownicy socjalni zawarli 74 kontrakty socjalne, które dotyczyły m.in. podjęcia prac społecznie użytecznych, ustalenia stopnia niepełnosprawności, uzyskania alimentów, dodatku mieszkaniowego, podjęcia leczenia odwykowego, podjęcia pracy społecznie użytecznej, udziału w szkoleniach celem uzyskania nowych kwalifikacji, aktywizacji społecznej i zawodowej.

V. Świadczenia pieniężne

5.1 Zasiłki celowe

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki celowe w 2019 r. ogółem otrzymało 1143 osób, w tym zasiłki specjalne celowe – 229 osób.

Zasiłki przeznaczone były na:

- opał – 206 rodzin,
- żywność – 496 rodzin,
- leki, leczenie -227 rodzin,
- odzież, obuwie – 86 rodzin,
- sprzęt gospodarstwa domowego - 28 rodzin,
- dopłata do wydatków mieszkaniowych – 199 rodzin,
- inne potrzeby - 195 rodzin.

---

3   Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2019 r poz.1508

Wyplacono w 2019 roku dla jednej rodziny zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego /wybuch gazu w mieszkaniu w bloku/ w wysokości 1300 zł.

Kwota wydatkowana na zasiłki celowe – 585 180 zł. w tym na zasiłki specjalne celowe kwotę 106 831 zł.

Wykonano również usługi pogrzebowe dla 2 osób, w tym garderoba zmarłego i dzierżawa miejsca na cmentarzu /na realizację zadania wydano 4449,15 zł./ oraz na transport medyczny i wyjazd interwencyjny na kwotę 2332 zł.

5.2 Pomoc finansowa na zakup leków

Miejski program osłony w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą NR 434/XLVIII/17 Rady Miejskiej Łomży z dnia 13 grudnia 2017 r. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. Pomoc przysługuje jeżeli miesięczne wydatki na zakup leków przekroczyły kwotę 50zł. a dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 1734 decyzje dotyczące pomocy w tej formie. W 2019 r. z programu osłonowego skorzystało 299 rodzin, wypłacono 1715 świadczeń na kwotę 171 981,11 zł.

dochód nie przekracza dwukrotnej wysokości przewidzianego ustawą kryterium dochodowego.

5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłki okresowe przyznane były z powodu:

- bezrobocia – 305 rodzin,
- długotrwałej choroby – 62 rodziny,
- niepełnosprawności – 54 rodzin,
- inne powody – 86 rodzin.

Z zasiłków okresowych skorzystało 507 rodzin – 1227 osób w rodzinie. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 421,84 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 4 miesięcy. Wyplacono 2730 świadczeń. Na zasiłki okresowe ze środków z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wydatkowano kwotę 1 151 625 zł.

5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem pieniężnym, przyznawanym osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Ośrodek opłaca również składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2019 r. zasiłki stałe otrzymało 281 osób, w tym:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 251 osób,
- pozostającej w rodzinie – 30 osób.

Na zasiłki stałe wydatkowano – 1 450 997 zł – wyplacono 2790 świadczeń.

5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Pomoc w formie zasiłków okresowych i zasiłków celowych udzielono 9 osobom po wyjściu z zakładu karnego /16 osób w rodzinach/.

5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2019 roku wyplacono 214 świadczeń pieniężnych jako wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 10 opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad 15 osobami.

Wydatkowano kwotę w ramach zadań zleconych w wysokości 103 699 zł.

VI. Świadczenia niepieniężne

6.1 Udzielanie schronienia

Noclegownia dla bezdomnych przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym. Noclegownia posiada 20 miejsc, w tym Noclegownia mężczyzn -18

miejsce, Noclegownia kobiet – 2 miejsca. Ze schronienia w Noclegowni w 2019 r. skorzystało 26 osób, w tym 4 kobiety - liczba osobodni – 1105.

Przedział wiekowy:

od 19 – 40 lat – 6 osób,

od 41 do 60 lat – 15 osób,

od 61 do 64 lat – 4 osoby,

Od 65 i powyżej – 1 osoba.

Ogrzewalnia posiada 17 miejsc, w tym Ogrzewalnia mężczyzn – 12 miejsc, Ogrzewalnia kobiet – 5 miejsc. Z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 96 osób – 891 osobodni.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, brak pracy, zadłużenia finansowe, eksmisje oraz brak wiary we własne możliwości. Zadaniem pracowników Noclegowni i pracowników socjalnych MOPS było zmniejszenie i wyprowadzenie osób ze stanu bezdomności. Osoby przebywające w Noclegowni korzystały z posiłków i suchego prowiantu w kuchni Caritas oraz przyrządzali samodzielnie posiłki na kuchence elektrycznej i w mikrofalówce.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej to:

- pomoc w uzyskaniu niezbędnych dokumentów, zaświadczeń, ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- wspieranie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji,
- motywowanie do zmiany sposobu życia, podjęcia leczenia odwykowego.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości 233198,15 zł.

6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania

W 2019 r. MOPS przyznał zasiłki celowe na zakup odzieży i obuwia dla 86 rodzin. W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc były informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. W miarę możliwości prowadzone były działania zmierzające do pozyskania i dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych. Podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie od osób fizycznych pomoc rzeczową w postaci nowej odzieży białej, artykułów szkolnych, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz.U z 2019 r. poz.1373 ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej i nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2019 r. opłacono składkę zdrowotną za:

- 242 osoby pobierające zasiłek stały - liczba składek 2485,
- 5 cudzoziemców – liczba składek 27,
- 23 osoby w CIS – liczba składek 46,
- 3 dzieci w DPS– liczba składek 30.

Wydatkowano na składki na ubezpieczenie zdrowotne kwotę 128 082,36 zł.

Po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego wydawana była decyzja o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni dla osób zgłaszanych przez szpital, lub które same ubiegały się o taką pomoc do MOPS. W 2019 r. wydano 177 decyzji w tym: 75 decyzji przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych oraz 102 decyzje odmowne.

6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze są świadczone osobom samotnym, niepełnosprawnym wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji w miejscu zamieszkania. Usługi świadczyło 73 opiekunki domowe zatrudnione w MOPS. Usługami opiekuńczymi objęto 153 osoby. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych wyniosła 10 3937 godzin, wydatkowana kwota wyniosła 1.245406 zł. /zadanie własne/. Dodatkowo w ramach projektu „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” objęto usługami 37 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone dla 9 osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 6396 godzin, wydatkowana kwota wyniosła 151844 zł /zadanie zlecone/.

„Opieka Wytchnieniowa” - Miasto Łomża od 1 lipca 2019 r. przystąpiło do realizacji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2019 r. MODUŁ I zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2192) zwana dalej ustawą o „SFWON. W ramach opieki wytchnieniowej świadczenie zostało przyznane 10 osobom niepełnosprawnym na podstawie karty oceny stanu pacjenta według zmodyfikowanej skali BARTHEL. Opieka Wytchnieniowa polega na sprawowaniu opieki nad osobą niepełnosprawną w trakcie nieobecności opiekuna faktycznego. Opieką Wytchnieniową zostało objętych siedem osób dorosłych i troje dzieci. Suma przyznanych godzin wynosi: 2400 z czego 1680 godzin wykonano u osób dorosłych, 720 godzin u dzieci. W dniu 23 grudnia 2020 r. zakończono świadczenie usług opieki wytchnieniowej.

6.5 Zapewnienie posiłku

Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Z programu dofinansowane są posiłki wydawane w stołówkach i barach oraz dowożone osobom dorosłym, w tym dla osób, które nie wychodzą z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność i nie są w stanie same przygotować sobie gorącego posiłku. Program "Posiłek w szkole i w domu" zastąpił program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Programem „Posiłek w szkole i w domu” w 2019 roku objęto 623 osoby w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 132,
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej – 232,
- pozostałe osoby art 7 ustawy o pomocy społecznej – 259.

Liczba osób korzystających z posiłku - 460 łącznie, wydano 71872 posiłków na kwotę 560310 zł.

- dzieci do 7 roku życia 132, świadczeń.13467, wydatkowana kwota 91573 zł. w tym środki własne – 47158 zł.

- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej 232, świadczeń – 36817, kwota 154630 zł. w tym środki własne –1065 zł.
- pozostałe osoby art 7 ustawy o pomocy społecznej- 259 osób w tym:
  - posiłki w barze 96 osób,
  - posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania – 61 osób,
  - zasiłki celowe z programu: 163 osoby – na kwotę 66674 zł. (489 świadczeń).

Program realizowany był w 30 punktach żywieniowych w tym:

- szkoły – 10,
- przedszkola – 17,
- żłobki – 2,
- inne – 3.

Łączny koszt programu „Posilek w szkole i w domu” wyniósł 626 984 zł. w tym:

środki własne 138 000 zł. i dotacja 488 984 zł.

Program pomocy żywnościowej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu pomocy żywnościowej – podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta (do 200 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej). Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i czterech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny - dla mieszkańców miasta zamieszkałych na terenie parafii, które nie dystrybuują tej pomocy. Pracownicy MOPS zweryfikowali osoby na podstawie określonych zasad do edycji programu FAED realizowanego w okresie od lipca 2018 do czerwca 2019 – skorzystało 1179 osób /z 504 rodzin/ do otrzymania wsparcia w podanym okresie.

Kolejna edycja tj. lipiec 2019- czerwiec 2020 – do uzyskania wsparcia zakwalifikowano 406 osób /do 31.12.2019/ – osoby będą weryfikowane i zgłaszane do uzyskania pomocy do końca czerwca 2020 r.

Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 300 osób z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali

listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierowali do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby. W okresie przedświątecznym 400 rodzin otrzymało paczki żywnościowe podczas zorganizowanej przez Urząd Miasta i Caritas Wigilii dla osób samotnych.

6.6 Mieszkania chronione

Na terenie miasta Łomży jest 5 mieszkań chronionych /Uchwała nr 74/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży z 17 kwietnia 2019 r./. Trzy z nich to mieszkania treningowe, 2 to mieszkania wspierane. Mieszkania są w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Pieczy Zastępczej oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży.

Mieszkania chronione treningowe:

- 2 mieszkania przy ul Polnej 16, które jest w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul. Wojska Polskiego 27/5, które jest w dyspozycji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży,

Mieszkania chronione wspierane:

- 1 mieszkanie przy ul. Dwornej 71/5, które jest w dyspozycji MOPS,
- 1 mieszkanie przy ul Polnej 16, które jest w dyspozycji MOPS.

W 2019 r. w mieszkaniach chronionych zamieszkiwało 3 rodziny /6 osób/ w tym:

- rodzina (siostra z bratem) – 2 osoby,
- rodzina (babcia z wnuczką) -2 osoby,
- osoba samotnie gospodarująca niepełnosprawna, u której świadczone są usługi opiekuńcze -1 osoba.
- osoba samotnie gospodarująca opuszczająca Placówkę Opiekuńczo Wychowawczą -1 osoba.

MOPS ponosił koszty utrzymania 2 lokali wspieranych w wysokości (czynsz, media) w wys. 6 195,11 zł.

6.7 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód /art. 46.1 ustawy o pomocy społecznej/. W związku z przemocą w rodzinie, problemami rodzinnymi, wychowawczymi, uzależnieniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi zgłaszanymi przez

klientów, świadczone były usługi prawnicze i wsparcie psychologa w MOPS. Porad udzielał prawnik i psycholog w Centrum Wspierania Rodziny działający w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych uzależnień.

Pracownicy socjalni współpracowali również z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej /OIK/, do którego zadań należy interwencja kryzysowa, udzielanie schronienia osobom doznającym przemocy domowej /w 2019 r. z hostelu OIK skorzystało 12 osób/ oraz poradnictwo specjalistyczne świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla osób potrzebujących udzielał wsparcia psychologicznego, socjalnego, prawnego i prowadził działania profilaktyczne.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej nie-wydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy dochód /art. 47.1 ustawy o pomocy społecznej/. W 2019 r. interwencją kryzysową objęto 184 rodziny. Działania w przeważającej większości były prowadzone w stosunku do osób, wobec których została wszczęta procedura Niebieska Karta. W pozostałych przypadkach interwencje dotyczyły stwierdzonych lub zgłoszonych nieprawidłowości w relacjach między członkami rodziny, nieprawidłowo pełnionej władzy rodzicielskiej, konfliktów, niedojrzałości emocjonalnej, uzależnień.

Z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 472 rodziny. Klienci MOPS korzystali z konsultacji psychologa, radcy prawnego, Biura Porad Obywatelskich, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

6.8 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi

(art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej)⁴. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną na terenie miasta Łomża wykonuje 31 pracowników socjalnych z MOPS.

Pracą socjalną objętych zostało 1 554 rodziny - 2944 osób w rodzinie.

Praca socjalna dotyczyła:

- edukacji prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- pomocy w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, możliwościach uzyskania przysługujących świadczeń,
- informowania o ofertach pracy i motywowania do podejmowania zatrudnienia,
- kontakt z kuratorami i asystentami rodziny,
- kompletowanie dokumentów do domów pomocy społecznej,
- kierowania bezrobotnych osób na prace społecznie użyteczne,
- informowania o możliwościach leczenia uzależnień, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- współpracy z instytucjami (Policja, Sąd, Straż Miejska, Szkoły) i organizacjami społecznymi (PKPS, CARITAS, TPD, PCK, Skrzydła, Szlachetna Paczka, Ocalenie) mającymi wpływ na udzielenie pomocy,
- pomoc w pisaniu pism, wniosków oraz wypełnianiu różnych dokumentów,
- zawieranie kontraktów socjalnych i dążenie do poprawy sytuacji rodziny.

Praca socjalna -wymierne efekty w rodzinach:

1. podjęcie leczenia odwykowego – 57,
2. podjęcie zatrudnienia: prace sezonowe, społecznie-użyteczne i inne – 303,
3. uczestniczenie w projektach aktywizującym bezrobotnych –91,
4. uzyskanie mieszkania – 25,
5. uzyskanie przysługujących świadczeń w tym orzeczenia o niepełnosprawności– 116,
6. aktywizacja społeczna - uczestniczenie w zajęciach dla seniorów – 69,
7. podjęcie i kontynuowanie leczenia specjalistycznego – 103,
8. zapewnienie całodobowej opieki ZOL DPS RDP– 54,
9. wydanie opinii do fundacji w celu uzyskania wsparcia –26,

---

4 Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2019 r. poz.1508.

10. aktywizacja społeczna, uczestniczenie w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy i Oddziału Dziennego Pobytu – 29,
11. pomoc przy pisaniu pism procesowych, wniosków – 95,
12. informowanie o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach – 248.

VII. Prace społecznie użyteczne

W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w 2019 r. do prac społecznie-użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoba skierowana do prac społecznie użytecznych wykonywała pracę do 10 godzin w tygodniu, wynagrodzenie za godzinę pracy do maja 2019 r. wynosiło 8,30 zł., od czerwca 2019 r. wysokość wyniosła 8,50 zł. Refundacja z PUP 4,98 zł. Prace społecznie użyteczne wykonywało 29 osób w tym:

- 18 osób w MOPS jako opiekunki domowe, 8 osób jako pracownik gospodarczy,
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy Placówka Opiekuńczo Wychowawcza.
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Noclegowni.
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Przedszkolu.

Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 4574 godzin. Na realizację zadania wydatkowano 38 454,20 zł.

VIII. Pomoc cudzoziemcom

Ochrona uzupełniająca. Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Pomocy cudzoziemcom udziela się na podst. art. 91- 95 ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc obejmuje:⁵

1. Świadczenia pieniężne przeznaczone:

a/ na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,

b/ pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

2. opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

---

5 Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej Dz.U. .z 2019 r poz. 1508

3. pracę socjalną,
4. poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne,
5. udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi,
6. inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

W 2019 r. integracją cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą objęto 15 osób - 4 rodziny. Wyplacono 85 świadczeń dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą na kwotę 60 364 zł. Za te rodziny opłacane były także składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych. Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względu humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej art. 18.1 p 8 do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę przyznawane były zasiłki celowe.

Zasiłki celowe przyznawane były na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży i inne potrzeby.

W 2019 r. objęto 9 rodzin cudzoziemców z pobytem tolerowanym lub ze względów humanitarnych. Wyplacono 31 świadczeń na kwotę 20000 zł.

IX. Pomoc dla repatrianta, Karta Polaka

9.1 Pomoc dla repatrianta

Na podstawie art.17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji /Dz. U. 2019 poz. 1472/ udzielono pomocy dla jednego repatrianta pochodzącego z Kazachstanu, który posiada obywatelstwo polskie.

Pomoc finansowa w wysokości 6000 zł. została przyznana na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego na ul. Senatorskiej 7/9. Pomoc zostanie zrealizowana w pierwszym kwartale roku 2020 po otrzymaniu przez Wojewodę Podlaskiego środków z rezerwy celowej budżetu państwa.

9.2 Karta Polaka

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. 2018 r. poz. 1272) zostały wypłacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś studiujących w Łomży, którzy otrzymali prawomocne decyzje Wojewody

Podlaskiego. Świadczenia pieniężne były przyznane na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej. Sześć osób otrzymało decyzje o przyznaniu świadczeń pieniężnych na okres 7 miesięcy /od czerwca do grudnia 2019 r./ oraz jedna osoba na okres 5 miesięcy /od sierpnia do grudnia 2019 r./ Łącznie wypłacono 54 świadczenia na kwotę 44415 zł.

X. Wolontariat

Program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021. Uchwałą Rady Miejskiej Nr 296/XXXV/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej propagują ideę wolontariatu i proponują wsparcie wolontariuszy dla osób niepełnosprawnych, rodzicom wychowującym dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

W 2019 r. pracę wolontarystyczną wykonywało 33 wolontariuszy w tym 24 to uczniowie szkół średnich i 9 osób dorosłych. Wolontariusze ze szkół średnich pomagali dzieciom w nauce w Klubie Seniora przy ul. Mickiewicza. Dwoje wolontariuszy uczyło języka polskiego cudzoziemców z Czeczenii i Ukrainy, którzy realizowali Indywidualny Program Integracji z tytułu otrzymania ochrony uzupełniającej. Dla trzech osób niepełnosprawnych świadczona była pomoc w usługach. Dwie osoby prowadziły zajęcia muzyczne w Dziennym Domu Senior +. Jedna osoba prowadziła funpage w Klubie Seniora. Wolontariusze MOPS uczestniczyli w zbiórce karmy dla zwierząt w miesiącu listopadzie i grudniu 2019 r.

Wykonując różne zadania wolontariusze rozbudzali zainteresowania, uczyli wrażliwości, zrozumienia i empatii a także sposobów spędzania wolnego czasu.

XI. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Do zadań pracowników MOPS należy w szczególności pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy.

Festyn Rodzinny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej razem z Caritas Diecezji Łomżyńskiej był współorganizatorem Festynu Rodzinnego, który odbył się w dniu 8 czerwca 2019 r. w ramach Ogólnopolskiego Festynu Rodzinnego Caritas z okazji Podlaskich Dni

Rodziny. Pracownicy socjalni MOPS weryfikowali dzieci do udziału w Festynie, uczestniczyli w organizowanej imprezie zapewniając dzieciom nadzór i opiekę podczas konkurencji sportowych i działań towarzyszących. W imprezie uczestniczyło około 100 beneficjentów MOPS z dziećmi w wieku szkolnym. Zawody sportowe odbywały się w konkurencjach rekreacyjno-sportowych, biegach przełajowych w kilku kategoriach wiekowych i aranżacjach taneczno-muzycznych. Uczestnicy mieli okazję poznać zasady udzielania pierwszej pomocy i zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Ratownicy medyczni grupy Nadzieja w Łomży umożliwili poznanie tych zasad podczas prezentacji, uczestnicy Festynu Rodzinnego aktywnie brali udział w prowadzonych działaniach. Umożliwiono również kontakt z funkcjonariuszami KMP i Straży Pożarnej, którzy przedstawiali potencjalne zagrożenia i omawiali zachowania pod kątem prewencji i udzielania pierwszej pomocy. Wszyscy uczestnicy otrzymali prezenty w postaci ekologicznych toreb z logo imprezy, artykułami przemysłowymi oraz paczki ze słodyczami. MOPS współfinansował zakup prezentów i medali dla zwycięzców poszczególnych konkurencji. W czasie trwania zawodów wszyscy uczestnicy mieli zapewnioną opiekę, ciepły posiłek, napoje i słodycze. Udział w olimpiadzie był bardzo pozytywnie odebrany przez uczestników, pozwolił na wspólną zabawę, rywalizację i integrację z osobami niepełnosprawnymi.

Szlachetna Paczka. W ramach prowadzonej współpracy pracownicy socjalni zgłosili 32 rodziny do otrzymania pomocy w ramach prowadzonej akcji Szlachetna Paczka. Rodziny te zostały zakwalifikowane przez organizatorów akcji i otrzymali wsparcie.

„Skrzydła” Pracownicy socjalni informowali i kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach programu „Skrzydła” prowadzonego przez Caritas. W 2019 r. 30 dzieci otrzymało pomoc finansową w wysokości 25 012 zł – średnia wysokość świadczenia na osobę – 833 zł. Wsparcie finansowe i rzeczowe po zweryfikowaniu zasadności wsparcia z pracownikiem socjalnym MOPS otrzymało 11 osób na kwotę 11380zł. Kwota przeznaczona była na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętów gospodarstwa domowego. Ponadto udzielono pomocy rzeczowej pięcioosobowej rodzinie – w postaci opału i żywności.

Pracownicy socjalni współpracowali w zakresie informowania i rekrutowania do projektów z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, wydawali skierowania do Kuchni Caritas, informowali beneficjentów pomocy społecznej o miejscach, gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo i możliwościach skorzystania ze wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas.

Wnioski końcowe

Sprawozdanie za 2019 r. odzwierciedla realizację działań z zakresu polityki społecznej. Problemy wynikające z ubóstwa, bezrobocie, długotrwała choroba, alkoholizm czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, są ze sobą powiązane i często występują łącznie. Konieczne są dalsze działania w kierunku wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji oraz na rzecz integracji społecznej mieszkańców Łomży.

Ważnym zadaniem na rok 2020 jest:

- rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, niezbędnych do przezwyciężenia trudności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych,
- budowanie systemu wsparcia w miejscu zamieszkania dostosowanego do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
- pozyskiwanie funduszy do realizowania działań w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- rozwój pracy socjalnej na rzecz poprawy sytuacji życiowej osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w kierunku ich życiowego usamodzielnienia.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak